

ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา

เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

มะขามหวานเพชรบูรณ์

ทะเบียนเลขที่ สช 48100003

เพื่อให้การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เป็นไปตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ให้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มะขามหวานเพชรบูรณ์ คำขอเลขที่ 48100004 ทะเบียนเลขที่ สช 48100003 ซึ่งมีรายการทางทะเบียน ตามบัญชีแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2548

ประกาศ ณ วันที่ 14 ตุลาคม 2548

63/48

(นายคณิสสร นาวานุเคราะห์)
อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา

มะขามหวานเพชรบูรณ์

(1) เลขที่คำขอ	48100004	**ทะเบียนเลขที่**	สช 48100003
(2) วันที่ยื่นคำขอ	2 กุมภาพันธ์ 2548	**วันที่ขึ้นทะเบียน**	2 กุมภาพันธ์ 2548

(3) ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน จังหวัดเพชรบูรณ์
ที่อยู่ ศาลากลางจังหวัดเพชรบูรณ์ ถนนเพชรเจริญ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

(4) คุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า

คำนิยาม

มะขามหวานเพชรบูรณ์ (Phetchabun Sweet Tamarind) หมายถึง มะขามหวานฝักตรง จากพันธุ์ศรีชมภู พันธุ์ขันตี พันธุ์ประกายทอง พันธุ์ฝักดาบ พันธุ์หวานล่อน และฝักโค้ง จากพันธุ์สีทอง พันธุ์สีทองเบา พันธุ์น้ำผึ้ง พันธุ์อินทผาลัม พันธุ์หมื่นจง และพันธุ์แสงอาทิตย์ ซึ่งปลูกในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์

ลักษณะของสินค้า

(1) พันธุ์มะขามหวาน : พันธุ์ศรีชมภู พันธุ์ขันตี พันธุ์ประกายทอง พันธุ์ฝักดาบ พันธุ์หวานล่อน พันธุ์สีทอง พันธุ์สีทองเบา พันธุ์น้ำผึ้ง พันธุ์อินทผาลัม พันธุ์หมื่นจง และพันธุ์แสงอาทิตย์

(2) ประเภทมะขามหวานเพชรบูรณ์

- ประเภทฝักตรง ได้แก่ พันธุ์ศรีชมภู พันธุ์ขันตี พันธุ์ประกายทอง พันธุ์ฝักดาบ และพันธุ์หวานล่อน
- ประเภทฝักโค้ง ได้แก่ พันธุ์สีทอง พันธุ์สีทองเบา พันธุ์น้ำผึ้ง พันธุ์อินทผาลัม พันธุ์หมื่นจง และพันธุ์แสงอาทิตย์

(3) ลักษณะทางกายภาพ

- รูปทรง ฝักตรง ฝักโค้ง ตามลักษณะพันธุ์
- เปลือก มีสีน้ำตาลเนียน
- เนื้อ สีเนื้อสวยสม่ำเสมอ เนื้อหนานุ่มเหนียว สาแหรกน้อยไม่แข็งกระด้าง
- รสชาติ หวานหอม

กระบวนการผลิต

สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

(1) ดิน เป็นดินร่วนหรือดินเหนียวปนทรายที่อุดมสมบูรณ์ด้วยอินทรีย์วัตถุ มีธาตุอาหารเพียงพอ มีการระบายน้ำได้ดี และมีความลึกของชั้นดินตั้งแต่ 1 เมตร ขึ้นไป ดินควรมีความเป็นกรดหรือด่างปานกลาง (มีค่า pH ระหว่าง 5 – 7.5)

(2) ปริมาณน้ำฝน ต้นมะขามหวานจะเจริญเติบโตได้ดีต้องมีปริมาณฝนตกสม่ำเสมอในช่วงออกดอกติดฝัก ควรมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 1,000 – 1,300 มิลลิเมตร

(3) อุณหภูมิ ที่เหมาะสมควรอยู่ระหว่าง 20 – 35 องศาเซลเซียส

(4) ความชื้นสัมพัทธ์ ช่วงออกดอก ติดฝัก ควรมีความชื้นสัมพัทธ์ระหว่าง 50 – 90% ช่วงฝักสุกควรมีความชื้นสัมพัทธ์ ต่ำกว่า 60%

การปลูก

ปลูกต้นมะขามมีระยะห่างระหว่างต้นไม่น้อยกว่า 6 เมตร X 6 เมตร

การเก็บเกี่ยว

(1) ระยะเวลาเก็บเกี่ยวช่วงเดือน พฤศจิกายน – เมษายน ของปีถัดไป โดยเก็บฝักมะขามที่สุกเต็มที่

(2) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ต้องนำฝักมะขามตากแดดหรืออบด้วยความร้อน

การบรรจุหีบห่อ

รายละเอียดบนฉลาก ให้ประกอบด้วยคำว่า

“มะขามหวานเพชรบูรณ์ และ/หรือ Phetchabun Sweet Tamarind”

(5) ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นแบบท้องกะทะ ลักษณะดินร่วนปนทราย ดินเหนียว ดินกรวดปนลูกรัง ดินชั้นล่างจะมีสีน้ำตาลปนเหลือง แดงและดำ ปฏิกิริยาของดินมีสภาพเป็นกรดถึงด่าง ค่า pH อยู่ระหว่าง 4.50 – 8.0 มีแม่น้ำป่าสักไหลผ่านจังหวัดจากเหนือลงใต้ พื้นที่มีทั้งที่สูงชัน ที่สูง ที่ดอน และที่ลุ่ม จึงมีธาตุอาหารฟอสฟอรัส และโปแตสเซียมค่อนข้างสูง เหมาะสำหรับปลูกไม้ผล โดยเฉพาะมะขามหวาน และลักษณะภูมิอากาศในช่วงเดือนพฤศจิกายน – เมษายน มีความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศต่ำ เหมาะแก่การเก็บเกี่ยว

ประวัติความเป็นมา จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นแหล่งกำเนิดต้นพันธุ์มะขามหวานพันธุ์แรก คือพันธุ์หมื่นจง ที่อำเภอหล่มเก่า มากว่า 300 ปี และยังเป็นแหล่งกำเนิดมะขามหวานอีกหลายพันธุ์ที่ตั้งชื่อเรียกตามลักษณะของฝัก เช่น พันธุ์ศรีชมภู พันธุ์สีทอง รวมทั้งคุณภาพของมะขาม มีลักษณะฝักใหญ่ สีเนื้อสวยสม่ำเสมอ เนื้อหนานุ่มเหนียว รสชาติหวานหอม โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 จังหวัดฯ ได้เริ่มจัดให้มีการประกวดมะขามหวานในงาน “วันเกษตรของจังหวัดเพชรบูรณ์” และต่อมาได้จัดประกวดในงาน “กาชาดมะขามหวานนครบาลเพชรบูรณ์” ในระหว่างวันที่ 12 – 20 มกราคม เป็นประจำทุกปีเพื่อส่งเสริมและพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

(6) ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตการปลูกมะขามหวานเพชรบูรณ์ ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย ประมาณเส้นรุ้งที่ 16 องศาเหนือ กับเส้นแวง 101 องศาตะวันออก รายละเอียดตามแผนที่

(7) เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา 15

(1) จัดให้มีระบบการตรวจสอบและควบคุม ทั้งกระบวนการผลิต ในระดับผู้ผลิตและระดับจังหวัด

(2) จัดให้มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกเกษตรกรผู้เพาะปลูก และผู้จำหน่าย ที่ประสงค์จะขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มะขามหวานเพชรบูรณ์

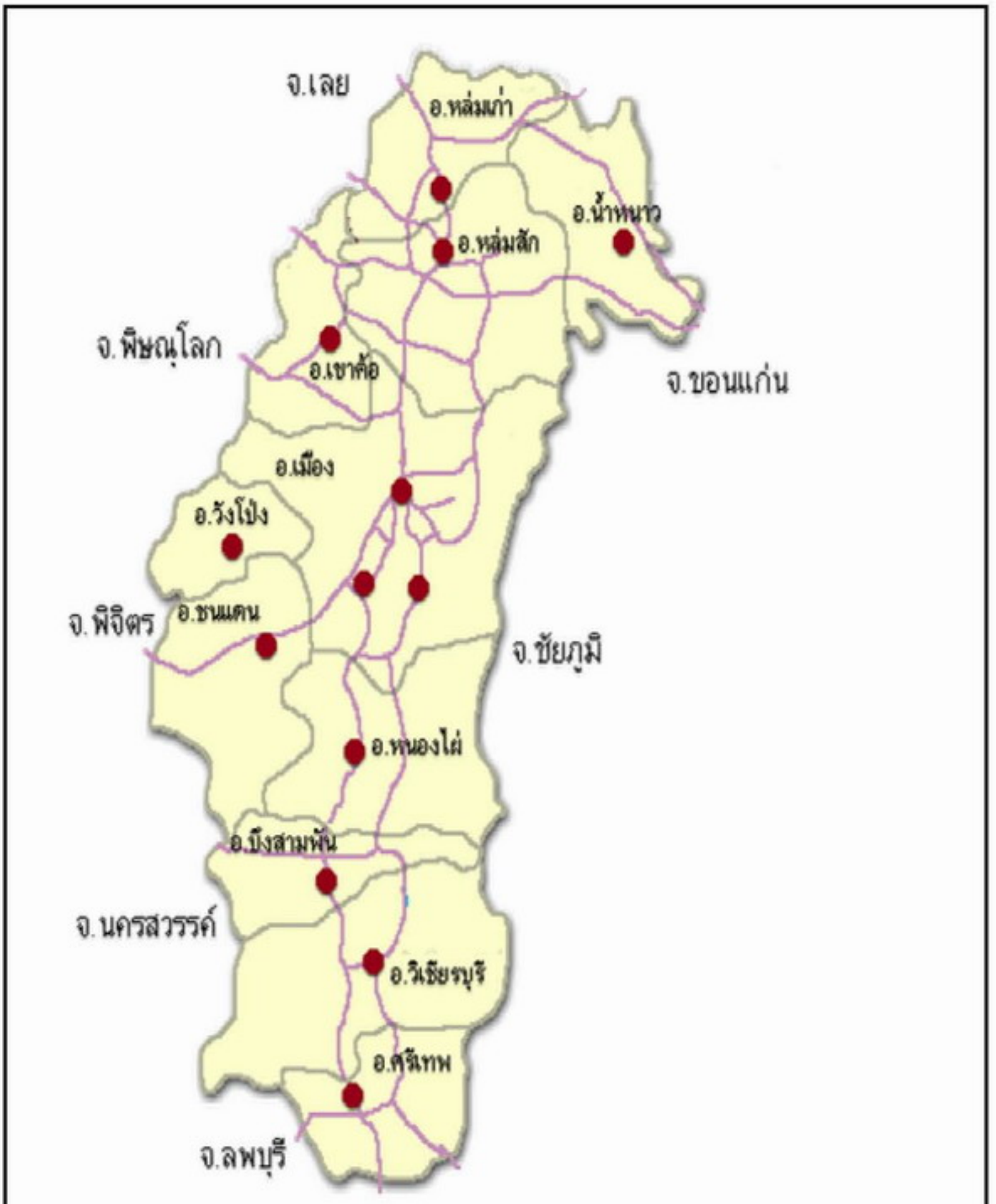
(3) ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน สำหรับสมาชิกผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มะขามหวานเพชรบูรณ์

(8) การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

(1) มะขามหวานเพชรบูรณ์จะต้องปลูก ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์

(2) กระบวนการผลิตจะต้องได้ผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือ มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกเกษตรกรผู้ปลูกมะขามหวานเพชรบูรณ์ รวมทั้งต้องมีเอกสารกำกับเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้

แผนที่แสดงแหล่งภูมิศาสตร์
มะขามหวานเพชรบูรณ์

พื้นที่ปลูกมะขามหวานเพชรบูรณ์ อยู่ในจังหวัดเพชรบูรณ์
ประมาณ เส้นแวงที่ **101** องศาตะวันออก กับ
เส้นรุ้งที่ **16** องศาเหนือ